

Gezond op school?

Aspecten van de gezondheid en gezondheidsproblemen bij schoolkinderen in Vlaanderen

Ciska Pieters - Mathieu Roelants
Prof. dr. Karel Hoppenbrouwers

Studiedag SWVG
Leuven, 2 december 2010

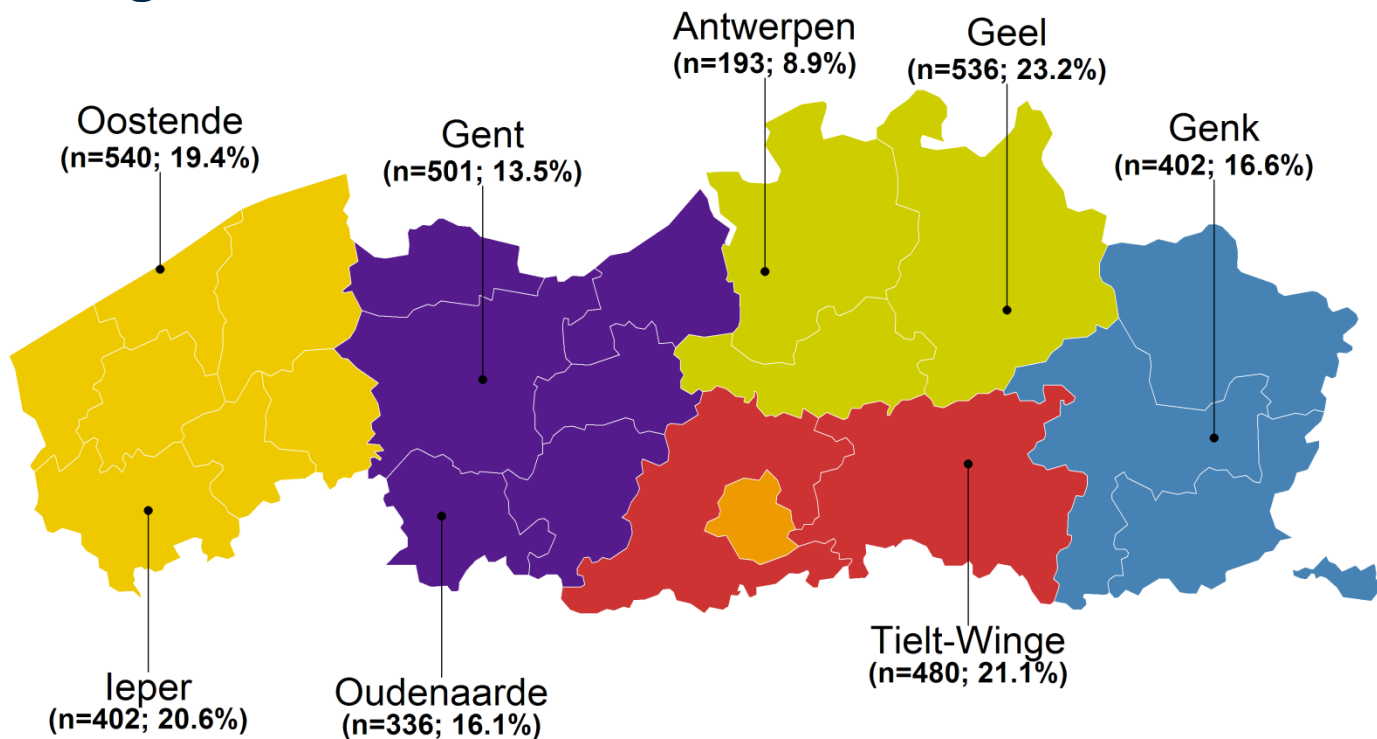
JOnG!

**Preliminare data van de cohortes 6- en 12-
jarigen uit de JOnG!-studie
Schriftelijke bevraging mei 2009**

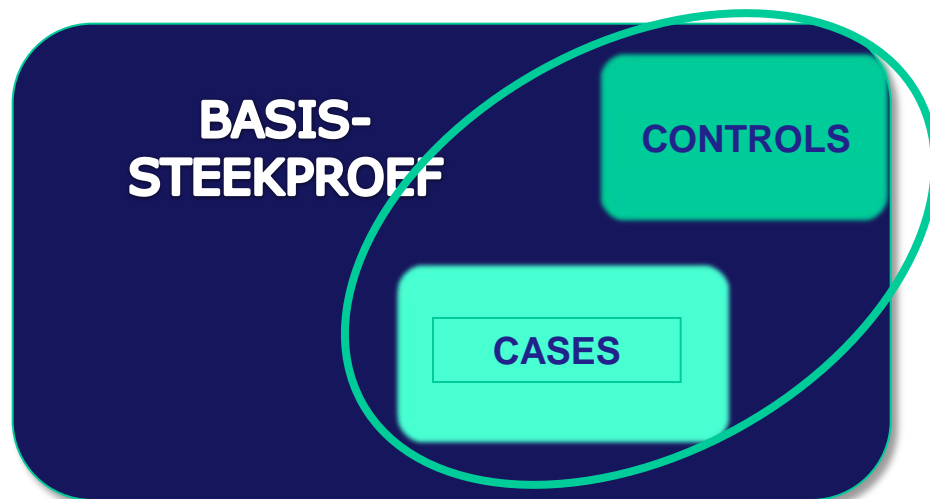
JOnG!6 en JOnG!12: Spreiding en aantallen

Spreiding in Vlaanderen

Alle deelnemers

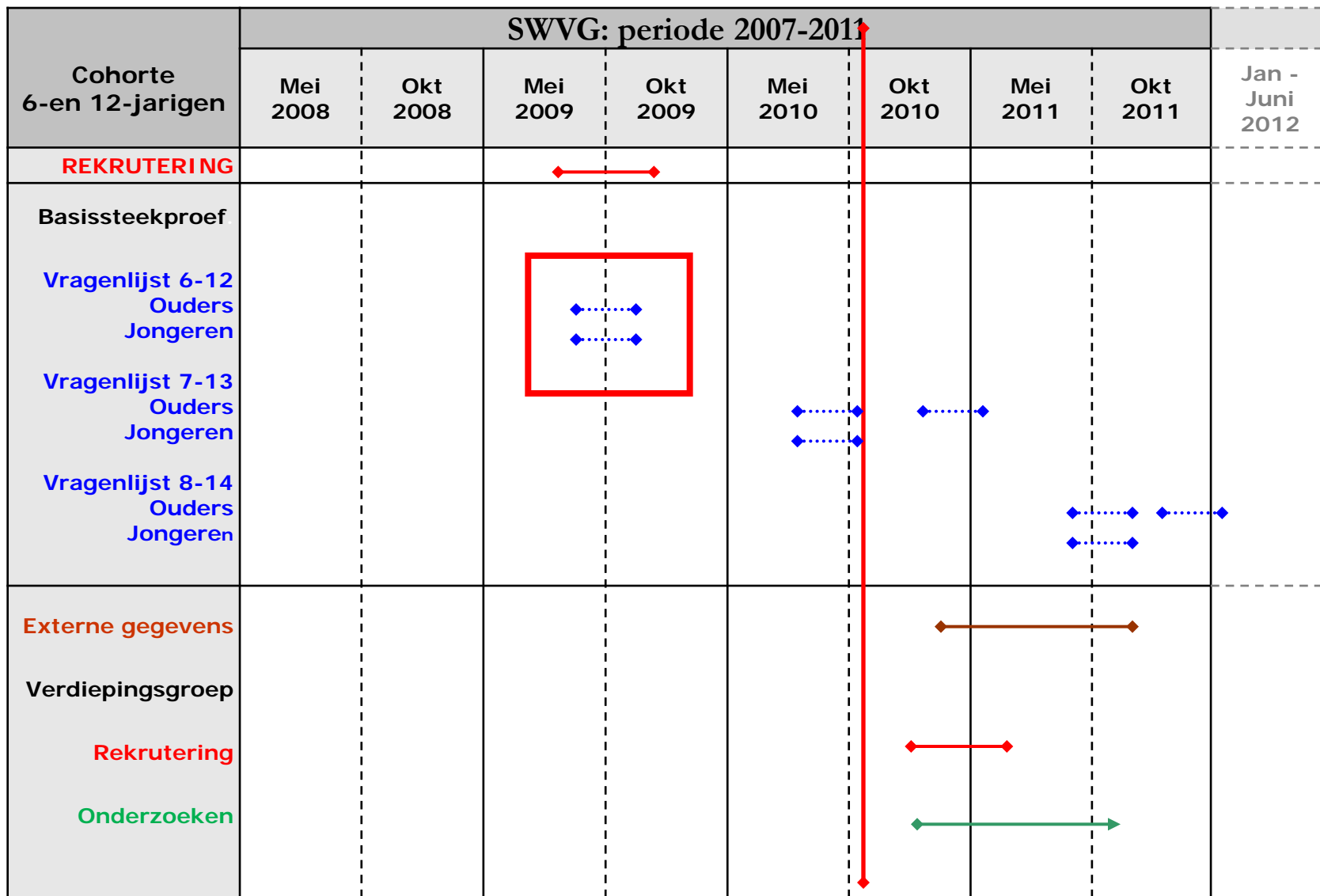
- Jaarlijkse vragenlijst (vanaf 2010: tweejaarlijks)
 - Ouders 6-jarigen
 - Ouders 12-jarigen
 - 12-jarigen zelf
- Mogelijke koppeling met
 - IMA (medische zorg)
 - Andere ...

'Cases'

- Kwetsbare kinderen en gezinnen (in de verschillende aandachtsgebieden)
 - Meer diepgaande opvolging
 - Bijzondere aandacht voor hun zorg- en hulpverleningstrajecten

Cohorte 6-en 12-jarigen: Tijdslijn dataverzameling

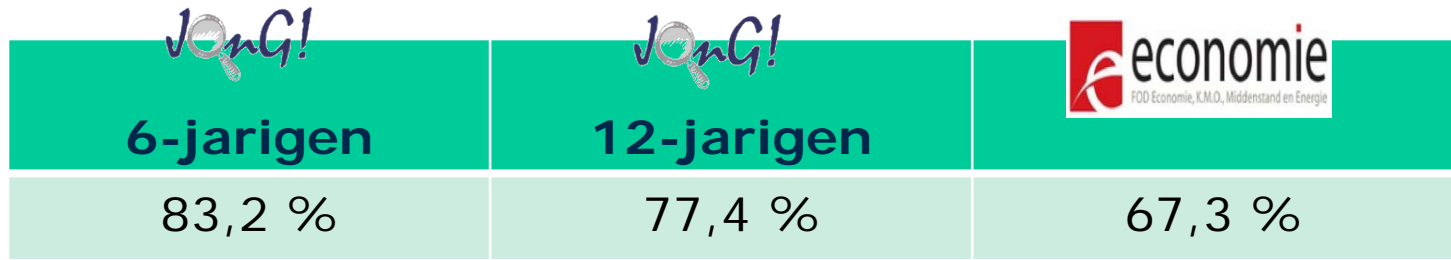

Oudervragenlijst 6- en 12-jarigen

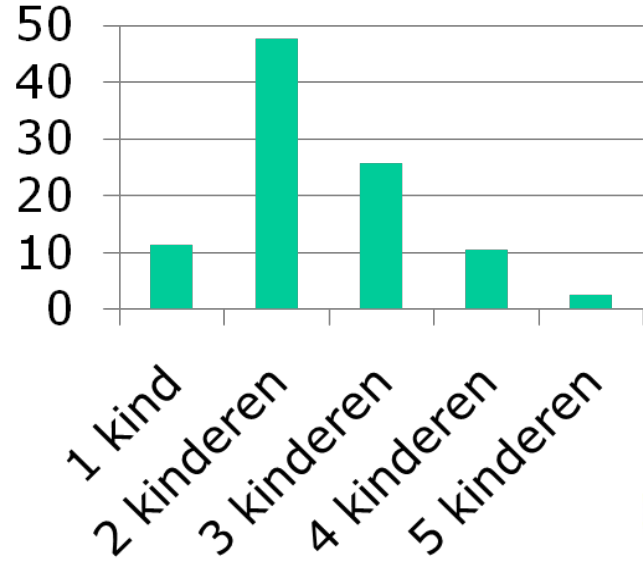
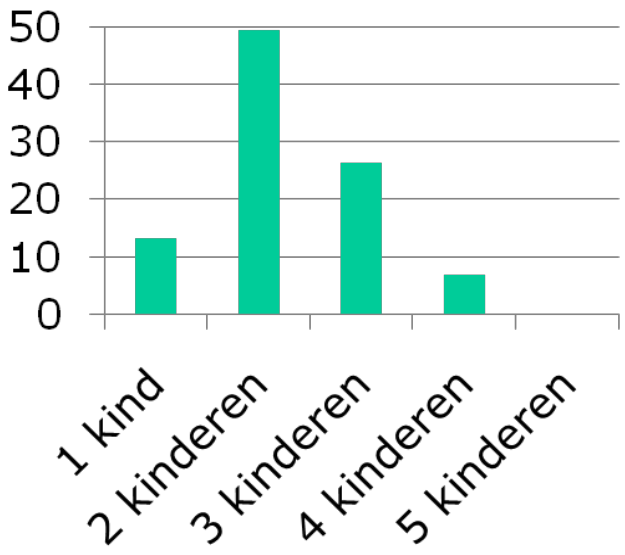
Resultaten ongecleande databank

Oudervragenlijst 6/12-jarigen: Gezinssituatie

- Twee-ouder gezin, beide biologische ouders:

- Aantal kinderen in het gezin (%): 6j vs 12j

Oudervragenlijst 6-jarigen: Inkomen (percentages)

	< 900	900- 1500	1501- 2000	2001- 2500	2501- 3000	> 3000
2 PERS	0,1	1,1	0,5	0,4	0,2	0,2
3 PERS	0,2	1,6	1,8	2,0	2,4	3,4
4 PERS	0,1	1,1	1,8	4,2	9	20,8
5 PERS	0,2	0,3	0,9	2,1	3,3	14,7
> 5 PERS	0,1	0,6	1	1,4	1,1	5,3
TOTAAL	0,7	4,7	6,0	10,1	16	44,4

Ongeveer 6,2% onder armoedegrens (EU-SILC, 2007 criteria)

Vlaanderen 11%

Oudervragenlijst 12-jarigen: Inkomen (percentages)

%	< 900	900-1500	1501-2000	2001-2500	2501-3000	>3000
2 PERS	0,1	1,2	0,9	0,4	0,1	0,1
3 PERS	0,2	1,6	1,9	3	1,8	3,6
4 PERS	0,1	0,7	2,7	4	7,1	20,8
5 PERS	0	0,4	0,8	2,2	3,6	12,4
> 5 PERS	0	0,1	1,1	1,8	2,1	6,6
TOTAAL	0,4	4,0	7,4	11,4	14,7	43,5

Ongeveer 5,1% onder armoedegrens (EU-SILC, 2007 criteria)

Vlaanderen 11%

Oudervragenlijst 6/12-jarigen: School

School 6-jarigen	<i>Jong!</i> (%)	ref. ¹ (%)
LO1	90,4	90,6
KO	3,2 (KO3)	5,9
LO2+	1,8 (LO2)	1,0
BuBaO	1	2,5

School 12-jarigen	<i>Jong!</i> (%)	ref. ¹ (%)
SO1	84,8	77,8
LO	8,8 (LO6)	14,0
SO2	2,6	1,2
BuSO	0,7	0,4
BuBaO	2,2	6,7

¹ Statistisch Jaarboek Onderwijs 2007-2008

Oudervragenlijst 6/12-jarigen: Zwangerschap en geboorte

Bevraagde items	<i>JONG!</i> -6 (%)	<i>JONG!</i> -12 (%)
☐ Vroeggeboorte	7,2%	5,8%
☐ Zwangerschapsproblemen	16%	14,9%
☐ Neonatale problemen	16,3%	11,2%
☐ Congenitale afwijkingen	4,4%	4,2%

Oudervragenlijst 6-jarigen: Diagnose

■ Lichamelijke gezondheid

Heeft uw kind ooit een ernstig gezondheidsprobleem en/of ziekte doorgemaakt?	"JA" (%) 13,8	<i>JONG!</i>	<i>JONG!</i>
		jongens (%) 16,1	meisjes (%) 11,5
☐ Ademhalingswegen (bv. astma)	10,1	12,3	7,9
☐ Hart (bv. aangeboren hartafwijking)	0,6	0,6	0,5
☐ Spierstelsel (bv. reuma)	0,8	0,7	0,8
☐ Zenuwstelsel (bv. epilepsie)	0,8	1,1	0,5
☐ Zintuigen (bv. verminderd gehoor)	3,4	3,4	3,5
☐ Andere (bv. diabetes)	2,1	2,5	1,6

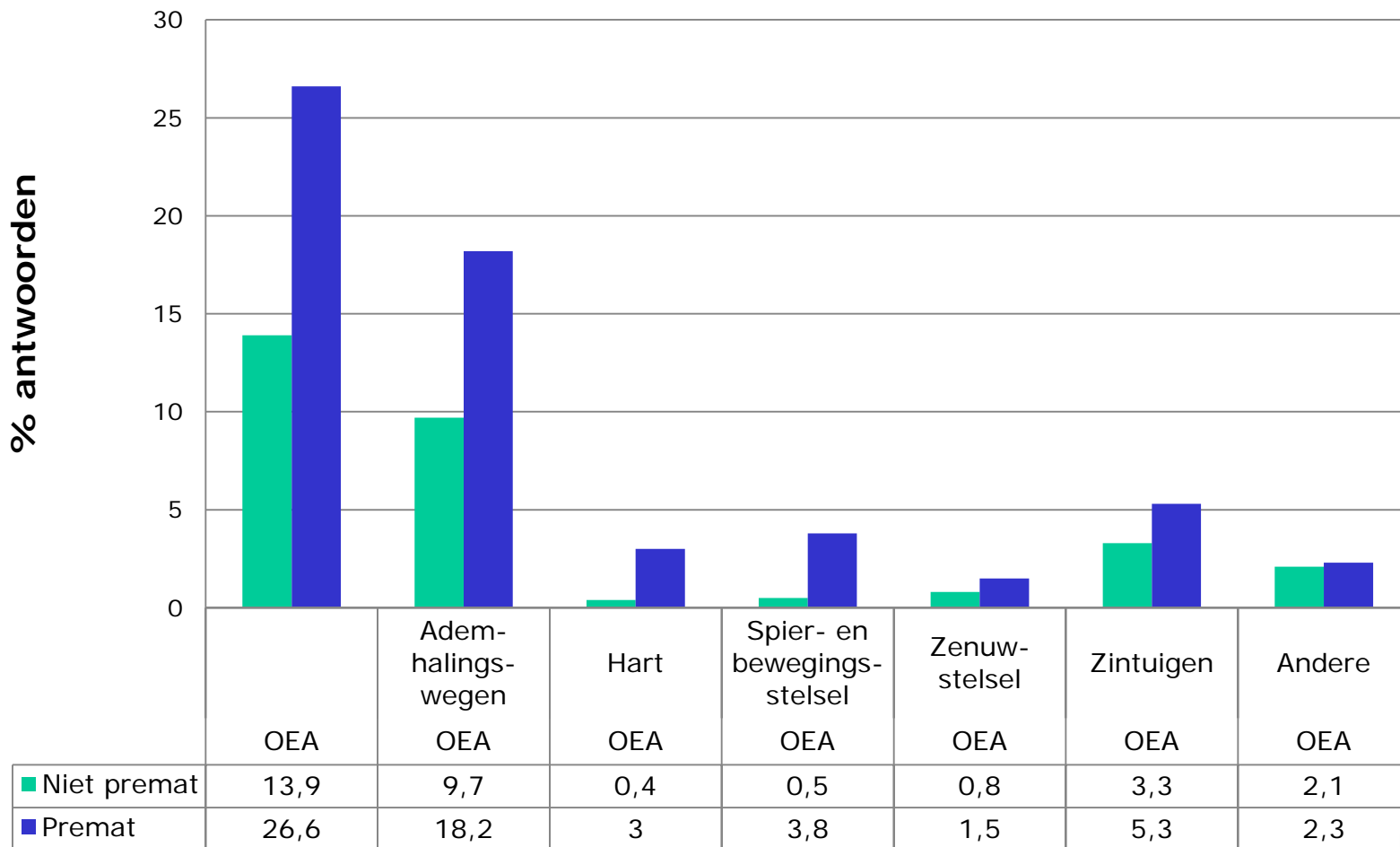
Oudervragenlijst 12-jarigen: Diagnose

■ Lichamelijke gezondheid

Heeft uw kind ooit een ernstig gezondheidsprobleem en/of ziekte doorgemaakt?	"JA" (%) 12,9	<i>JONG!</i>	<i>JONG!</i>
		jongens (%) 14,9	meisjes (%) 11,2
☐ Ademhalingswegen (bv. astma)	8,5	10,7	6,7
☐ Hart (bv. aangeboren hartafwijking)	1,1	1,4	0,8
☐ Spierstelsel (bv. reuma)	1,0	1,3	0,8
☐ Zenuwstelsel (bv. epilepsie)	1,5	1,4	1,6
☐ Zintuigen (bv. verminderd gehoor)	2,0	2,0	2,0
☐ Andere (bv. diabetes)	2,2	2,4	2,2

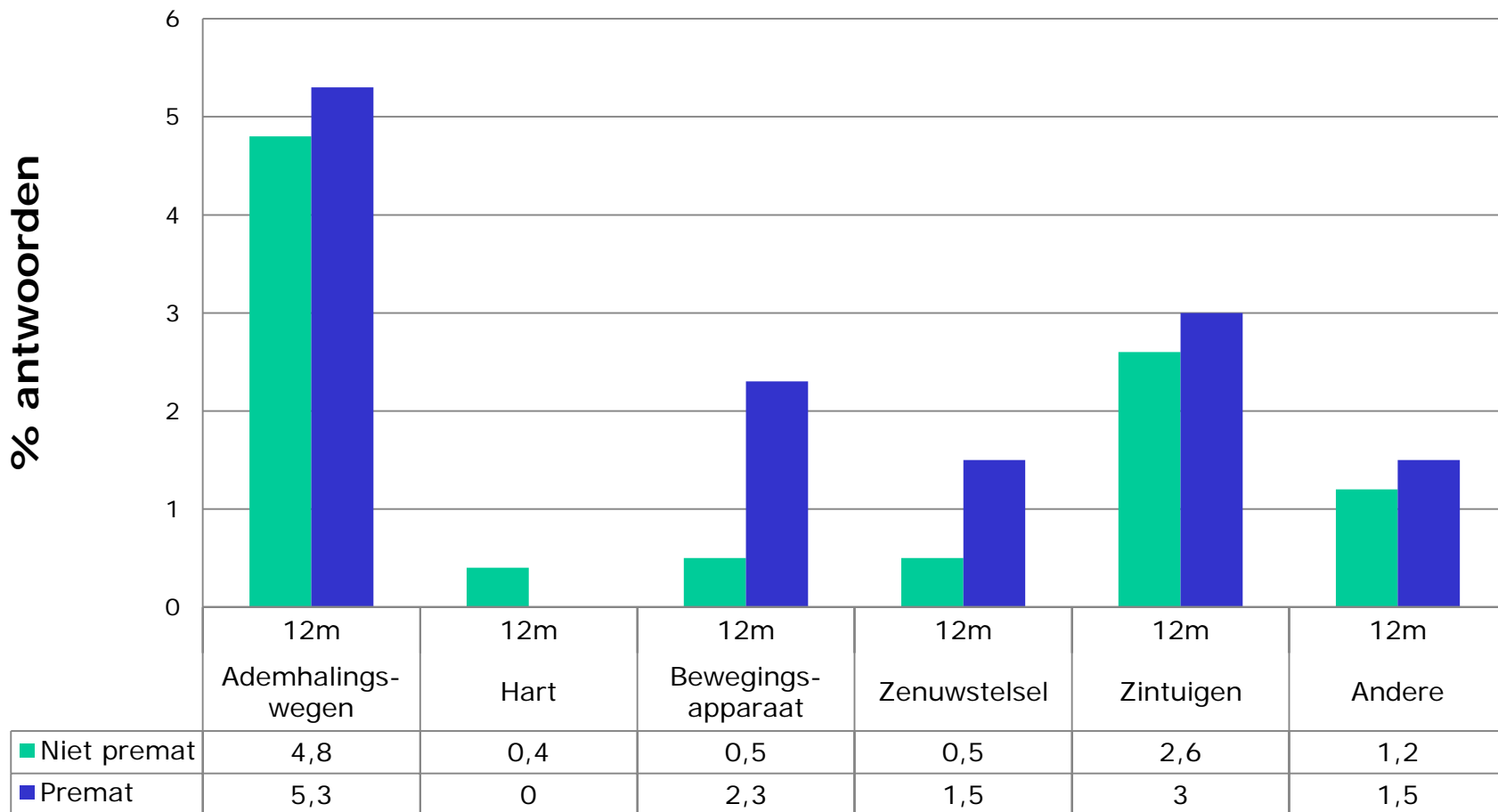
Oudervragenlijst 6/12-jarigen: Prematuriteit

Ouderrapportage 'ooit ernstige aandoeningen' (OEA) naargelang zwangerschapsduur JOnG!-6

Oudervragenlijst 6/12-jarigen: Prematuriteit

Ernstige aandoeningen in de laatste 12 maand naargelang zwangerschapsduur (JOnG!-6)

Oudervragenlijst 6-jarigen: Diagnose

- Emotionele, gedrags- en/of ontwikkelingsstoornissen

Is er bij uw kind ooit een diagnose gesteld van emotionele, gedrags- en/of ontwikkelingsstoornis?	"JA" %	ref. ¹ %	JONG!	
			jongens %	meisjes %
	8,9		12,2	5,5%
☐ Motorische Coördinatiestoornis	2,6	2-6	3,8	1,4
☐ Autisme of ASS	1,8	0,25-0,9	2,8	0,8
☐ ADHD	1,7	3-7,5	2,5	0,8
☐ Leerstoornis	1,4	2-10	1,8	1,1
☐ Gedragsstoornis	1,2	2-16	1,9	0,5
☐ Mentale handicap	0,7	3	0,8	0,5
☐ Angststoornis	0,5	8-15	0,7	0,3
☐ Depressie	0,1	3,9	0,2	0,0
☐ Gilles de la Tourette	0,1	0,1	0,0	0,1

¹Portaal, Andries, & Ponjaert-Kristoffersen, 2001; Scheiris & Desoete, 2008; Scholing & Braet, 2002; Tanner & Goldman, 1997

Oudervragenlijst 12-jarigen: Diagnose

- Emotionele, gedrags- en/of ontwikkelingsstoornissen

Is er bij uw kind ooit een diagnose gesteld van emotionele, gedrags- en/of ontwikkelingsstoornis?	"JA" %	ref. ¹ %	JONG!	
			jongens %	meisjes %
	14,7		19,4	9,7
☐ Leerstoornis	6,9	2-10	8,4	5,6
☐ ADHD	3,3	3-7,5	5,2	1,8
☐ Autisme of ASS	1,7	0,25-0,9	3,1	0,5
☐ Gedragsstoornis	1,3	2-16	1,8	0,8
☐ Depressie	1,1	3,9	1,0	1,2
☐ Motorische Coördinatiestoornis	1,0	2-6	1,8	0,3
☐ Angststoornis	0,8	8-15	0,6	1,0
☐ Mentale handicap	0,5	3	0,8	0,3
☐ Gilles de la Tourette	0,3	0,1	0,6	0,0

¹ Portaal, Andries, & Ponjaert-Kristoffersen, 2001; Scheiris & Desoete, 2008; Scholing & Braet, 2002; Tanner & Goldman, 1997

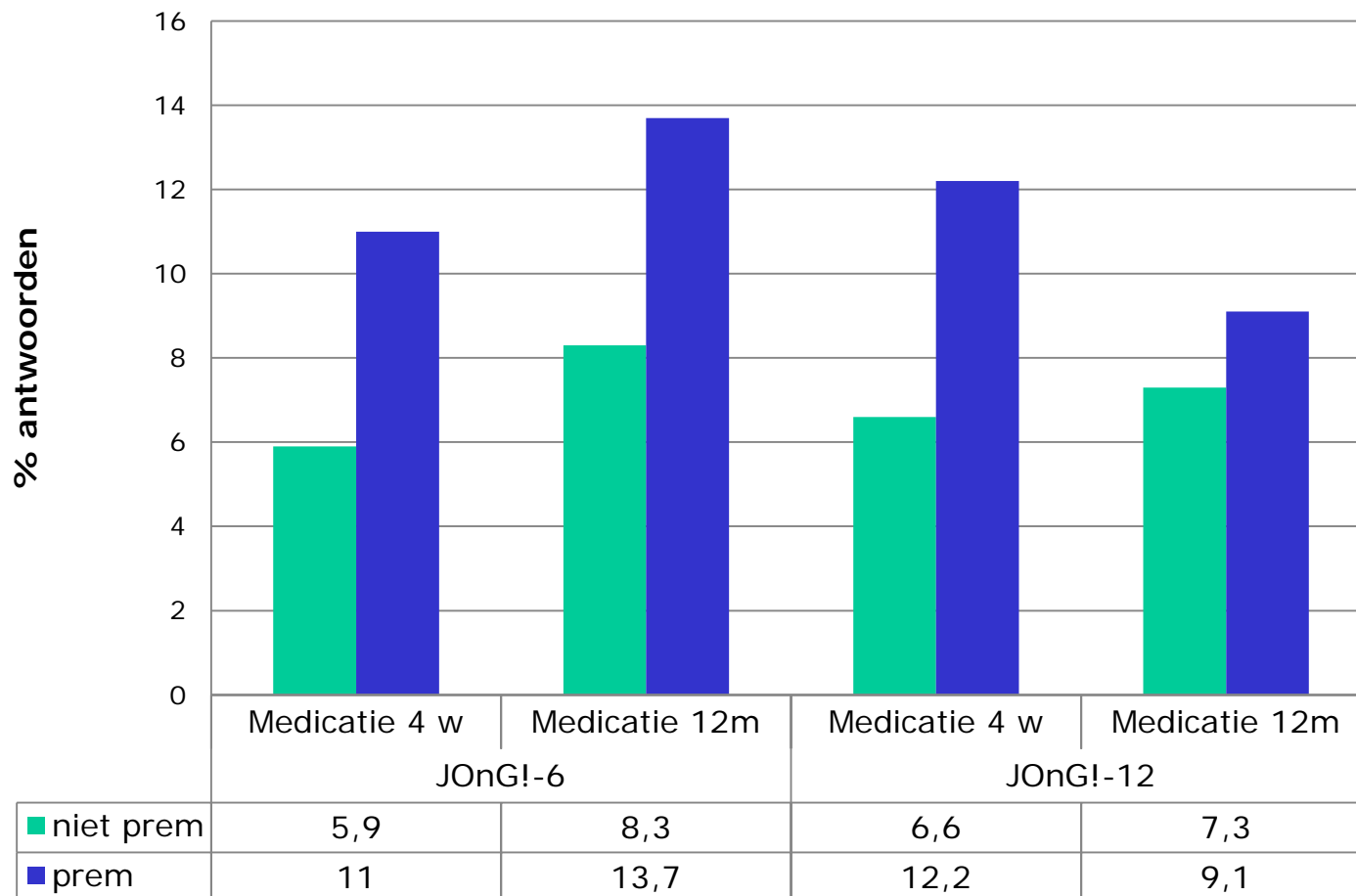
Oudervragenlijst 6/12-jarigen: Medische consumptie

Medicatiegebruik

	<i>JONG!</i> - 6 (%)	<i>JONG!</i> -12 (%)
Medicatie voor ernstige aandoening in de voorbije 4 weken	6,2	7,0
Medicatie voor ernstige aandoening in de voorbije 12 maand (uitgezonderd de voorbije 4 weken)	8,6	7,5
Vitaminepreparaten	47,0	42,5

Oudervragenlijst 6/12-jarigen: Prematuriteit

Medicatiegebruik voor ernstige aandoeningen bij 6- en 12-jarigen, naargelang zwangerschapsduur

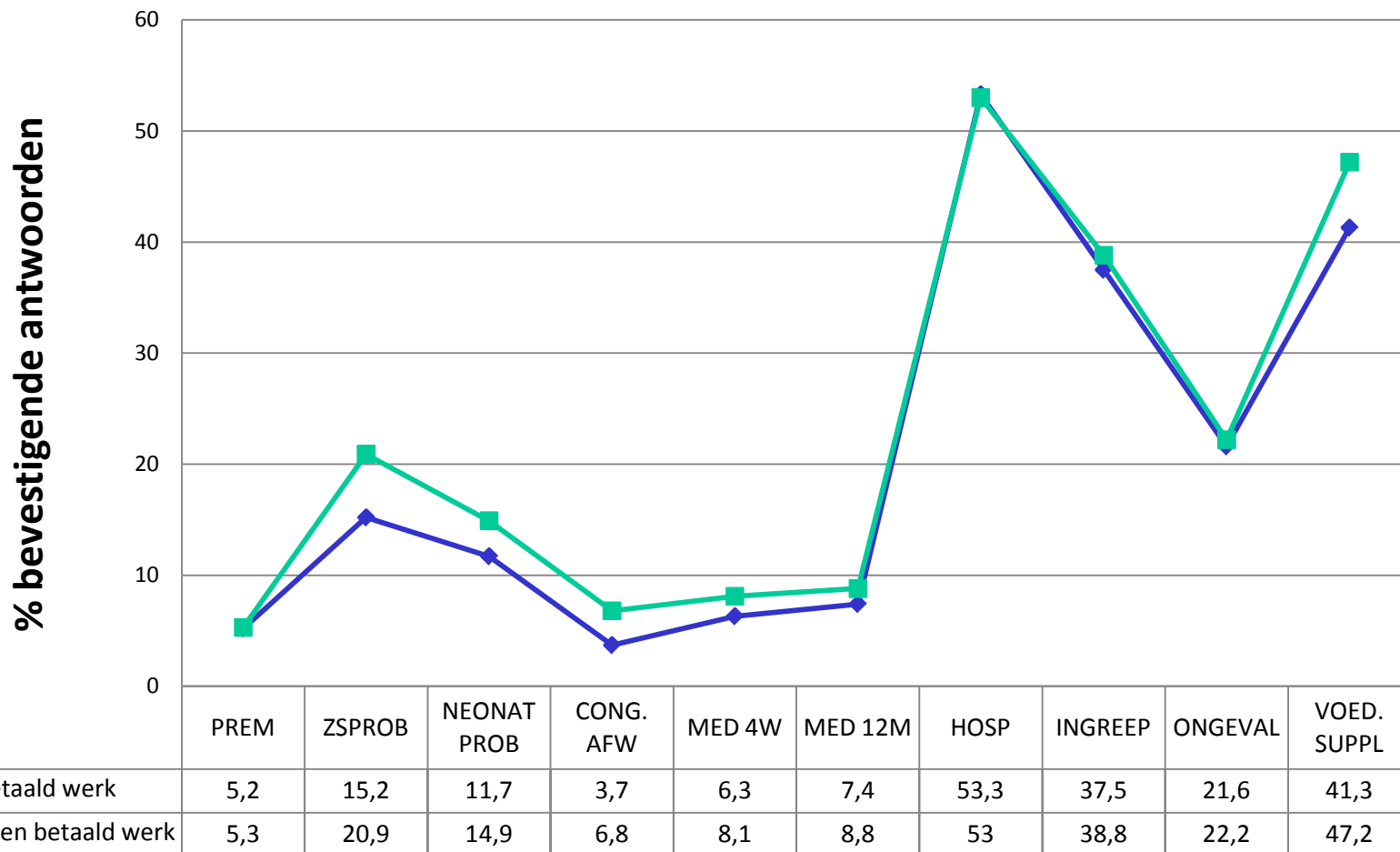
Oudervragenlijst 6/12-jarigen: Medische consumptie

▪ Hospitalisatie/ingreep/ongeval

	<i>JONG!</i> -6 (%)	<i>JONG!</i> -12 (%)
ooit hospitalisatie	53,8	51,6
ooit ingreep	36,2	37,0
ooit ongeval	18,0	21,5

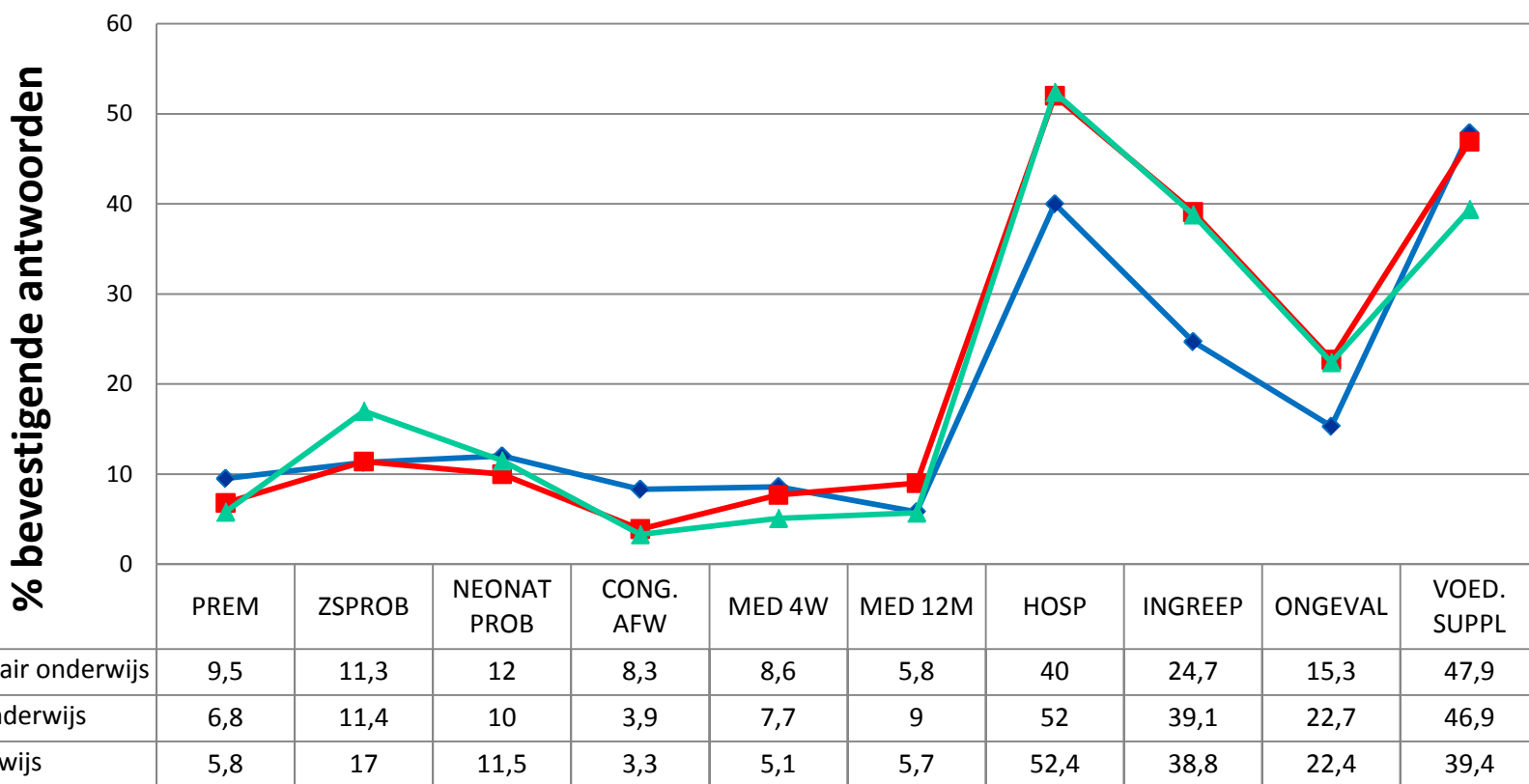
Oudervragenlijst 6/12-jarigen: Gezondheid-SES

Gezondheidsprofiel naargelang werksituatie moeder (JOnG!-12)

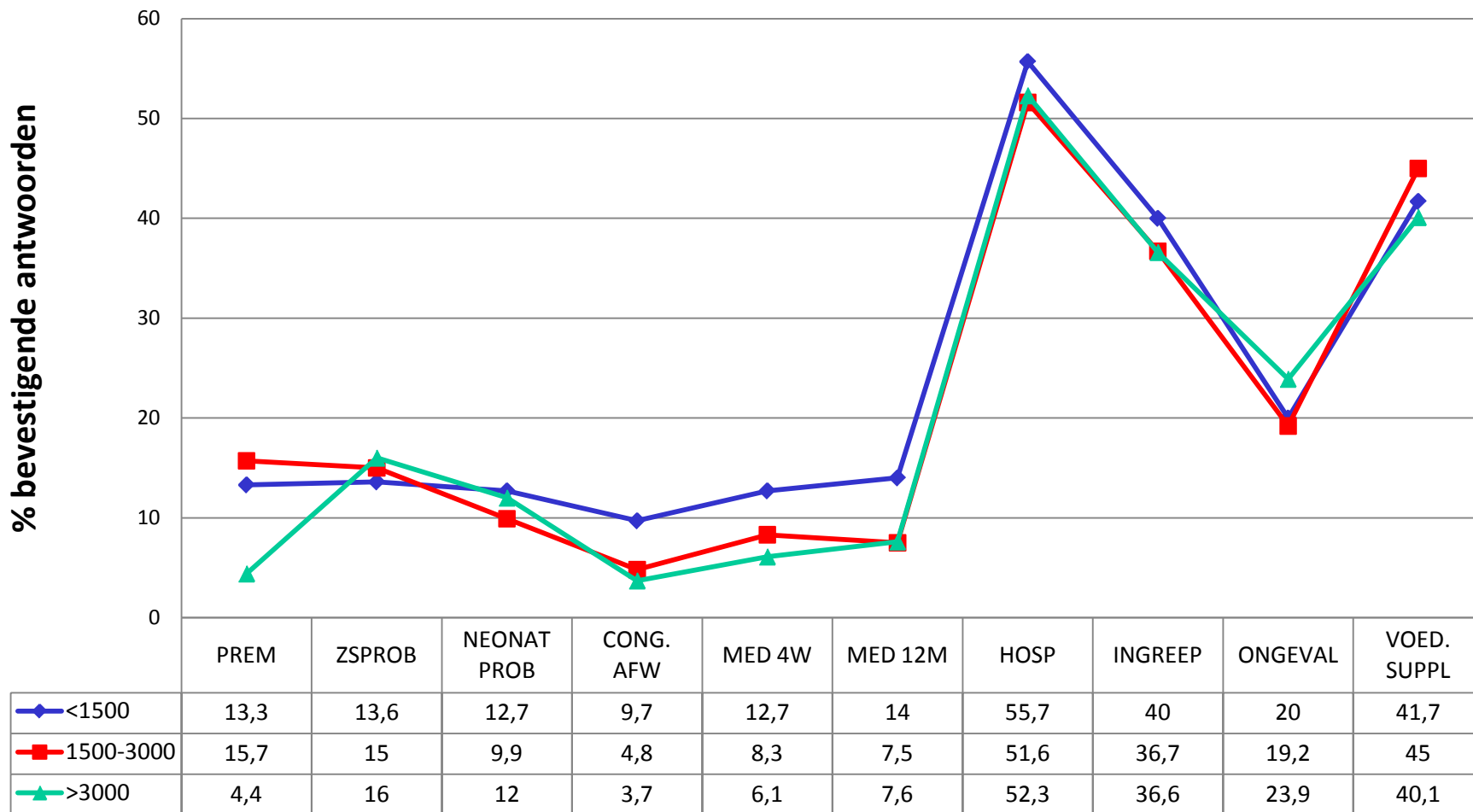
Oudervragenlijst 6/12-jarigen: Gezondheid-SES

Gezondheidsprofiel naargelang opleiding moeder (JOnG!-12)

Oudervragenlijst 6/12-jarigen: Gezondheid-SES

Profiel gezondheidsgegevens naargelang gezinsinkomen (JOnG!-12)

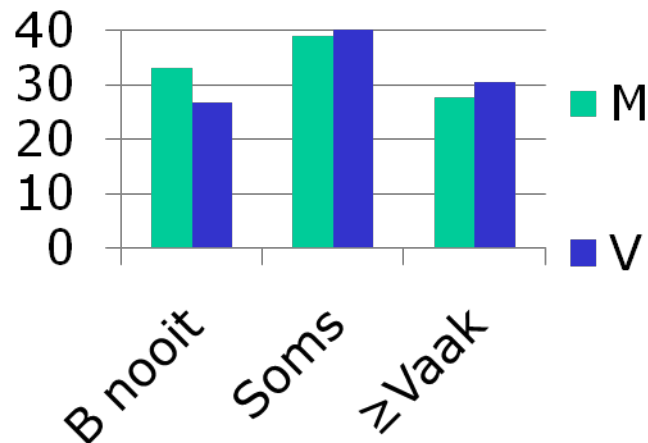
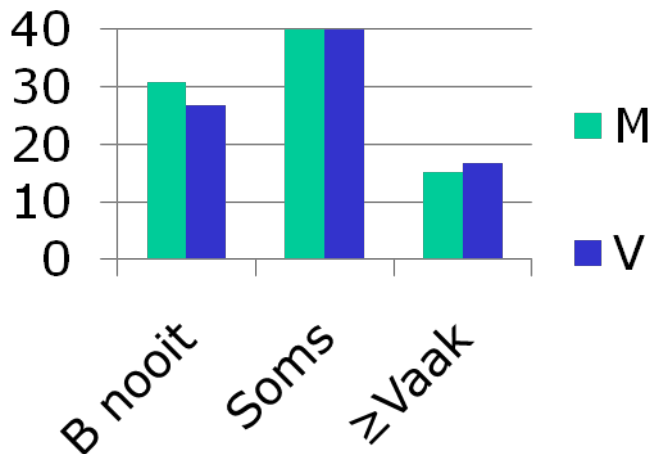
Zelfrapportage 12-jarigen

Resultaten ongecleande databank

Jongerenvragenlijst 12-jarigen: Depressieve symptomen

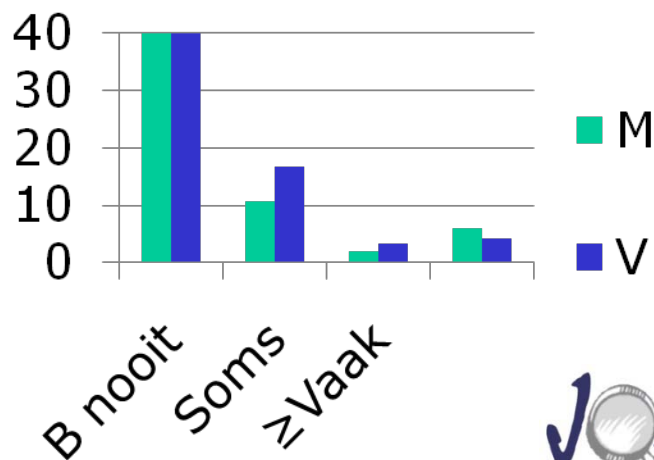
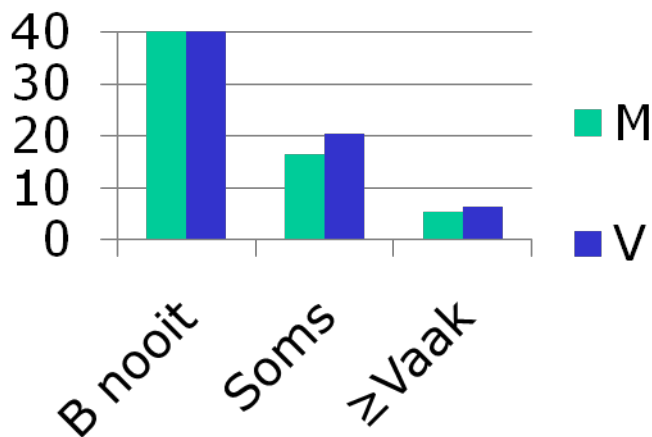
"Moe of lusteloos? Nergens zin in?"

"Moeite om in slaap te vallen 's avonds?"

"Denken dat leven niet meer moeite waard?"

"Beter als je dood bent?"

Jongerenvragenlijst 12-jarigen: Risiko-gedrag

Alcohol- en druggebruik

	Bijna nooit	Soms	Vaak	Meestal	Wens niet antw
≥ 20 glazen alcohol/week	98,6%	0,1%	0,1%	0%	1,2%
hasj of marihuana	98,3%	0,1%	0%	0%	1,7%
XTC, cocaïne of speed	98,4%	0,1%	0%	0%	1,5%

Jongerenvragenlijst 12-jarigen: Risico-gedrag

Piercing: 0,3% jongens; 4,7% meisjes

Tatoeage: 0,1% meisjes

Zelfverwonding zonder wens te doden:

5,2% jongens; 4,9% meisjes

Internationaal: 12- 23,2% (Jacobson & Gould, 2007)

Vlaams: 14,9% (224/1501) (Baetens et al., sub)

Jongerenvragenlijst 12-jarigen: Seksualiteit

Seksuele ervaring vrijwillig

Jongens: 9,9%

Meisjes: 6,6%

(Maes & Vereecken, 2000: 13-14jarigen: 40% jongens; 16% meisjes)

Seksuele ervaring onvrijwillig

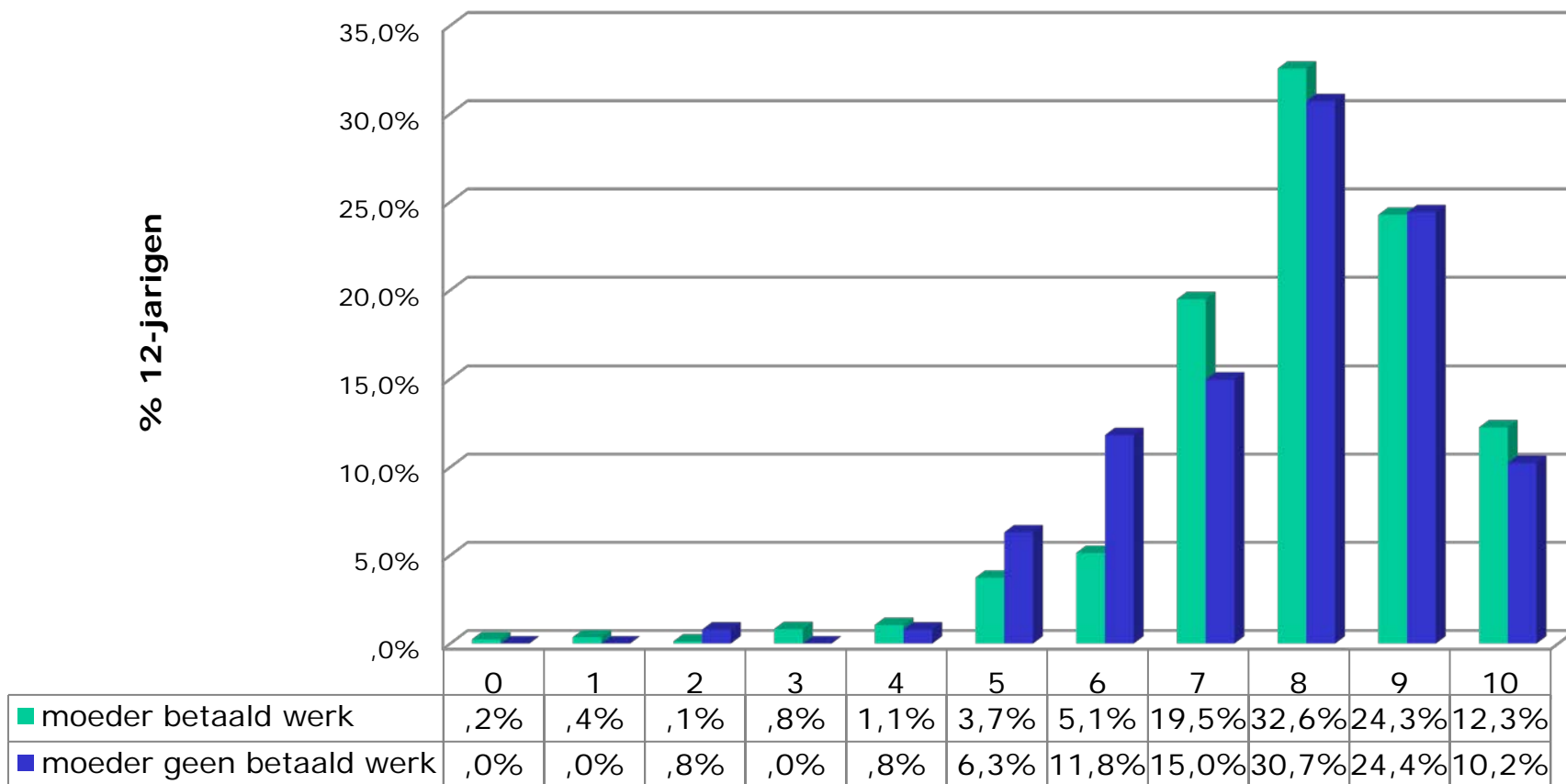
Jongens: 0,64%

Meisjes: 1,2%

(concreet vermoeden van kindermishandeling vertrouwenscentra: $\pm 0,3\%$)

Jongerenvragenlijst 12-jarigen: Gezondheid

Ervaren gezondheid bij 12-jarigen naargelang werksituatie moeder (JOnG!-12)

Zelfgerapporteerde gezondheidsscore

Meer weten?

Dienst Jeugdgezondheidszorg

ciska.pieters@med.kuleuven.be

mathieu.roelants@med.kuleuven.be

karel.hoppenbrouwers@med.kuleuven.be